

Nederland

In het nieuws, een bloemlezing

- Maak het milieu geen slachtoffer van politieke daadkracht. Interview met voorzitter Hans Mommaas in Trouw, 2 december 2023
- Commissie m.e.r.: toets Nota Ruimte ook op digitalisering en de wereld van ná 2100. Artikel in het tijdschrift Stadszaken [↗](#)
- ROMagazine: Lacunes in het MER ‘weerspiegeling planpraktijk’ [↗](#)
- Commissie: langer openhouden kerncentrale Borssele vergt meer duidelijkheid kabinet. NRC, 12 oktober 2023
- Experts kritisch op plan om de kerncentrale Borssele langer open te houden: ‘Er is te veel onduidelijk’. PZC, 12 oktober 2023
- Opnieuw afvallers voor aanlanding Eemshaven; nog zes tracés over. Energiea
- Bruinvisonderzoek noodzakelijk voor vergunning windpark op zee bij IJmuiden. NOS Nieuws, 24 november 2023

De Commissie komt naar...

- Kennismiddagen van de provincies en Commissie over milieueffectrapportage en Omgevingswet. Een op maat gemaakt programma voor bestuurders en medewerkers van gemeenten en provincie. In januari ging de Commissie naar Groningen, in februari naar Zuid-Holland, in juni naar Limburg en in november naar Noord-Brabant. [↗](#)

Presentaties en gesprekken

- Basiscursus Milieu, onderdeel m.e.r., voor Berghauser Pont. Utrecht
- Bijdrage over mer bij modeluitvoeringsplan warmtetransitie voor de *Handreiking uitvoeringsplan warmtetransitie* [↗](#)
- Brainstorm met de gemeente Almere over programma en mer
- Brainstorm met de gemeente Vijfheerenlanden over mer
- Brainstorm met provincie Fryslân over mer bij het Fries Programma Landelijk Gebied
- Brainstorm over de inzet van mer bij programma's onder de Omgevingswet samen met o.a. Antea en diverse gemeenten

- Brainstorm over de rol van mer bij houtbouw/circulaire bouw met AT Osborne
- Diner pensant. In aanwezigheid van 11 vertegenwoordigers (secretaris-generaal, directeur-generaal, directeur) van de vijf ministeries op het gebied van de fysieke leefomgeving is een diner pensant milieueffectrapportage georganiseerd. Dit leverde een boeiende en open gedachtewisseling op over de rol van mer nu en in de toekomst.
- Gesprek met delegatie Curaçao en ministerie Economische Zaken over milieueffectrapportage voor offshore wind en productie van waterstof
- Gesprek of second opinion met delegatie Aruba over implementatie regelgeving milieueffectrapportage
- Lezing over mer voor de mer-vereniging Vlaanderen
- M.e.r. in de Omgevingswet voor Euroforum
- Overleg met de Groene11 over het werk van de Commissie en de Ecologische Autoriteit
- Panellid tijdens Winddays 2023 over milieueffecten
- Presentatie bij Rijkswaterstaat over mer en mobiliteit
- Sessie met Franse overheid over scoping
- Workshop en overleg met Staatstoezicht op de Mijnen (SODM)

Publicaties

- 15x jurisprudentie met daarbij conclusies voor de mer-praktijk, online op de website
- Annotatie bij uitspraak in JM 2023/01 [↗](#)
- Artikel voor JM 2023/114 - Locatiekeuze woningbouw onderbelicht in recente m.e.r.-jurisprudentie [↗](#)
- Artikel voor JM 2023/134 - Een initiatiefnemer moet in het kader van een m.e.r.-beoordeling concreet en reëel inzicht geven in de daadwerkelijk te verwachten emissies vanwege een activiteit [↗](#)
- Brief aan staatssecretaris van Milieu over het onderzoek van Tauw over monitoring kwaliteit en kwantiteit van milieueffectrapportages [↗](#)
- Factsheet Magneetvelden geactualiseerd
- Factsheet Omgevingsplan en mer
- Video: De Commissie komt naar Noord-Brabant

Internationaal

Presentaties, workshops en bijdragen aan bewustwordingsactiviteiten (in het Engels)

- Presentation on *ESIA for wastewater treatment facilities: towards better performance*, workshop “How can ESIA processes help to come to climate smart decisions?” Amman, Jordan, February 2023.
- Lecture on *SEA supporting water management*, IHE Delft, Delft, The Netherlands February 2023.
- Four-day workshop on *Integrated Water Resources Management and SEA*, together with Blue Deal, Ouagadougou, Burkina Faso, February 2023.
- Presentation on various cases, for example on *Harmonisation of legislation in West Africa and on Transboundary ESIA*. Colloque international à Montréal, Québec-Canada, March 2023.
- Four-day workshop and training on *the ESIA approach for Mali's mining sector, specifically the closure phase, using Mining ESIA Tool (MET)*, NCEA and IGF, Bamako, Mali, March 2023.
- Workshop on *ESY Mapping*, Hoima, Uganda, April 2023.
- *ESY map workshop*, Bissau, Guinee Bissau, May 2023.
- Presentation on *Added Value of SEA supporting Delta Planning*, Department of Environment, One-day National SEA seminar, Dhaka, Bangladesh, May 2023.
- Presentation *Stakeholder Participation*, together with Bertho Bulthuis, Blue Deal Congres, Amsterdam, The Netherlands, June 2023
- Presentation on Social aspects & inclusiveness: Challenges in ESIA, LANDac conference, Utrecht, The Netherlands, June 2023
- Presentation on *Strategic Environmental Assessment supporting Marine Planning – Introduction*, Webinar organised by the ITP - MSP (Swedish Agency for Marine and Water Management) subject: Marine planning in African Coastal Countries, July 2023.
- Presentation on *Biodiversity – Opportunities in practice and the role of NCEA* – IGG workshop, The Hague the Netherlands, July 2023.
- Workshops on *ESIA Follow-up and Energy Transition*, Kampala, Uganda, October 2023.
- Four-day workshop on *Environmental and social assessment for mining, follow-up, rehabilitation and mine closure*, together with the Directorate responsible for the Monitoring of Mining Operations in Senegal, Dakar, Senegal, October 2023.
- Workshop on *SEA and Marine Spatial planning*, International Training Programme on Marine Spatial planning (MSP), Zanzibar, Tanzania, November 2023

- Presentation *SEA for an integrated development plan for the Sankarani basin in Mali*, Workshop on Locally Owned Solutions – Tropenbos, Ede, the Netherlands November 2023
- Webinar *ESIA Follow-up: from commitments to enforceable provisions*, The Netherlands, November 2023.
- Presentation on *SEA supporting climate change adaptation*, Global Centre on Climate Change Adaptation, Groningen, The Netherlands, November 2023.
- Presentation on *SEA and Energy Transition*, United Nations - SEA Sustainable Oceans Planning (Webinar), December 2023.

Publicaties

- *Challenges and solutions for River Basin & Delta planning - How SEA facilitates planning, collaboration and decision making* – Anne Hardon and Arend Kolhoff [↗](#)
- *Environmental and Social Assessment: a practical approach to plan for Climate Adaptation* – Anne Hardon, Lineke Mook and Arend Kolhoff [↗](#)
- *Environmental and Social Assessment: a practical approach to facilitate Open Government* - Anne Hardon, Lineke Mook and Sibout Nootboom [↗](#)
- *Environmental and Social Assessment as a powerful starting point for Responsible mining* - Anne Hardon, Lineke Mook and Joyce Kortlandt

Video

- Resettlement for a dam: how do they do that in Guinea?
- The added value of environmental assessment for WWF programmes
- Online course: introduction to strategic environmental assessment
- Newsflash: knowledge exchange on ESIA & SEA for sand mining in the Netherlands and Viet Nam
- News flash: Workshop ESIA guidelines Oil & Gas sector Suriname - June 6 - 8

In de pers

- Win for science as BP pressured into cleaning up offshore gas plans in Mongabay, 9 February 2023. [↗](#)